

Republika Srbija
VRHOVNI KASACIONI SUD
Uzp 365/2012
14.12.2012. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni kasacioni sud, u veću sastavljenom od sudija: Snežane Živković, predsednika veća, Olge Đuričić i Stojana Jokića, članova veća, sa savetnikom Rajkom Milijaš, kao zapisničarem, odlučujući po zahtevu P.e.c. iz B., koju zastupa punomoćnik M.A., advokat iz B., za preispitivanje sudske odluke – presude Upravnog suda 8U 2539/10 od 08.06.2012.godine, sa protivnom strankom Ministarstvom pravde i državne uprave Republike Srbije, u predmetu upisa u registar crkava i verskih zajednica, u nejavnoj sednici veća održanoj dana 14.12.2012. godine, doneo je

P R E S U D U

Zahtev se ODBIJA.

O b r a z l o ž e n j e

Pobijanom presudom odbijena je tužba P.e.c iz B. podneta protiv zaključka Ministarstva vera Republike Srbije broj 080-00-02/2006-01/2 od 04.02.2010. godine, donetog u izvršenju presude Vrhovnog suda Srbije U 7080/07 od 07.05.2009. godine, kojim je odbačena prijava tužioca broj 271006-1 od 30.10.2006. godine za upis u registar crkava i verskih zajednica. U zahtevu za preispitivanje pobijane presude, podnetim zbog povrede pravila postupka i pogrešne primene odredaba člana 18. stav 2. Zakona o crkvama i verskim zajednicama kojima je regulisan upis u registar verskih organizacija u osnivanju, podnosilac zahteva navodi da je P.e.c stekla status verske zajednice – pravnog lica na osnovu Zakona o pravnom položaju verskih zajednica u SR Srbiji iz 1977. godine, zbog čega je u konkretnom slučaju trebalo primeniti odredbe člana 4. i člana 16. Zakona o crkvama i verskim zajednicama. Ističe da je pogrešno kvalifikovana kao verska organizacija u osnivanju, iako je nesumnjivo da je stekla pravni status konfesionalne zajednice po ranije važećem zakonu i da tako stečena prava zakonom nisu ukinuta, niti se mogu umanjivati. Smatra da je nekonzistentim tumačenjem pravnog statusa podnosioca zahteva povređeno njegovo pravo na pravično suđenje, kao i princip ravnopravnosti i jednakosti verskih zajednica kod upisa u registar uz povredu odredaba Evropske konvencije o ljudskim pravima i protokola Evropske konvencije kojima je zabranjena diskriminacija na verskoj osnovi. Predlaže da sud uvaži zahtev, preinači pobijanu presudu i prizna pravo podnosiocu zahteva na upis u registar crkava i verskih zajednica.

Protivna stranka, Ministarstvo pravde i državne uprave Republike Srbije u odgovoru na zahtev navodi da je pobijana presuda pravilna i na zakonu zasnovana a da su navodi zahteva neosnovani. Subjektivna sloboda u smislu sticanja svojstva pravnog lica mogu biti one crkve i verske zajednice koje steknu to svojstvo u skladu sa zakonom, a odredbama člana 18. Zakona o crkvama i verskim zajednicama je propisano da sve verske organizacije (samim tim i one koje bi mogle biti konfesionalne), osim onih iz člana 10. (tradicionalnih), podnose istu dokumentaciju za upis u registar. Predlaže da sud zahtev odbije kao neosnovan.

Postupajući po podnetom zahtevu i ispitujući pobijanu presudu u granicama zahteva, u smislu člana 54. Zakona o upravnim sporovima ("Službeni glasnik RS" broj 111/09), Vrhovni kasacioni sud je našao:

Zahtev je neosnovan.

Prema obrazloženju pobijane presude, pravilno je osporenim zaključkom odbačena prijava P.e.c iz B. za upis u registar crkava i verskih zajednica kao neuredna. Ovo stoga jer je tuženi organ postupajući po prijavi tužioca od 21.06.2006. godine, u ponovnom postupku, u izvršenju presude Vrhovnog suda Srbije U 1378/08 od 18.09.2009.godine, podneskom od 28.12.2009. godine, naložio tužiocu da u roku od 30 dana od prijema podneska ispravi podnetu dokumentaciju u skladu sa odredbom člana 18. stav 2. Zakona o crkvama i verskim zajednicama ("Sl. glasnik RS" 36/06). Postupajući po nalogu tuženog organa tužilac je dostavio tuženom organu podnesak 29.01.2010.godine, u kome nije dostavio traženu dokumentaciju za upis u registar, zbog čega je po oceni Upravnog suda pravilno odlučio tuženi organ u skladu sa odredbom člana 20. stav 2. Zakona o crkvama i verskim zajednicama i člana 58. stav 2. Zakona o opštem upravnom postupku i zaključkom odbacio prijavu tužioca.

Ocenjujući zakonitost pobijane presude Vrhovni kasacioni sud nalazi da je ta presuda doneta bez povreda pravila postupka i uz pravilnu primenu materijalnog prava na utvrđeno činjenično stanje sadržano u osporenom zaključku. Pobijanom presudom ocenjena su sva pitanja i okolnosti koje su mogle biti od uticaja na zakonitost osporenog zaključka i za tu ocenu su dati dovoljni i jasni razlozi koje u svemu prihvata i ovaj sud.

Vrhovni kasacioni sud je cenio navode zahteva, kojima P.e.c iz B. ukazuje da ima pravni status konfesionalne zajednice, kao pravni sledbenik H.p.c. i da obzirom da ona nije crkva u osnivanju prilikom upisa u registar crkava nije bilo osnova za primenu člana 18. stav 2. Zakona o crkvama i verskim organizacijama ("Sl. glasnik RS" 36/2006), i nalazi da su ovi navodi neosnovani.

Odredbama člana 16. Zakona o crkvama i verskim zajednicama je propisano da su konfesionalne zajednice sve one crkve i verske organizacije čiji pravni status je bio regulisan prijavom u skladu sa Zakonom o pravnom položaju verskih zajednica ("Sl. list FNRJ" 22/1953) i Zakonom o pravnom položaju verskih zajednica ("Sl. glasnik SRS" 44/1977).

Prema odredbama člana 18. stav 2. Zakona o crkvama i verskim zajednicama verske organizacije, osim onih iz člana 10. ovog zakona, za upis u registar podnose ministarstvu zahtev koji sadrži odluku o osnivanju verske organizacije, statut ili drugi dokument verske organizacije, prikaz osnova verskog učenja, verskih obreda, verskih ciljeva i osnovnih aktivnosti verske organizacije i podatke o stalnim izvorima prihoda verske organizacije.

Prema odredbama člana 10. tradicionalne crkve su one koje u Srbiji imaju viševjekovni istorijski kontinuitet i čiji je pravni subjektivitet stečen na osnovu posebnih zakona, i to: Srpska pravoslavna crkva, Rimokatolička crkva, Slovačka evangelistička crkva a.v., Reformatska hrišćanska crkva i Evangelistička hrišćanska crkva a.v. Tradicionalne verske zajednice su one koje u Srbiji imaju viševjekovni istorijski kontinuitet i čiji je pravni subjektivitet stečen na osnovu posebnih zakona, i to: Islamska verska zajednica i Jevrejska verska zajednica.

Odredbama člana 7. Pravilnika o sadržini i načinu vođenja registra crkava i verskih zajednica ("Sl. glasnik RS" 64/2006) propisano je da se konfesionalne zajednice i druge verske organizacije iz člana 16. zakona i ostale verske organizacije (u daljem tekstu Verske organizacije) upisuju u registar pod imenima sa kojima se prijave, u skladu sa članom 9. stav 4. i članom 19. zakona. Odredbama člana 9. stav 1. Zakona o crkvama i verskim zajednicama je propisano da crkve i verske zajednice koje su registrovane u skladu sa ovim zakonom imaju svojstvo pravnog lica.

Iz spisa predmeta se vidi da je H.p.c., time što je 21.08.1992. godine podnela prijavu nadležnom organu saglasno članu 7. Zakona o pravnom položaju verskih zajednica ("Sl. glasnik SRS" 44/77) stekla pravni status konfesionalne zajednice iz člana 16. Zakona o crkvama i verskim zajednicama. P.e.c. iz B. je podnela Ministarstvu vera Republike Srbije 21.06.2006. godine prijavu za upis u registar crkava i verskih zajednica, u kojoj je navedeno da je lice ovlašćeno da je zastupa S.A., uverenje MUP-a Beograd od 05.11.1998. godine, odluku H.p.c. od 26.05.1998. godine i izvod iz registra Republičkog zavoda za statistiku od 27.07.2001. godine. Uz zahtev za upis u registar crkava i verskih zajednica nije podnela dokaz da je promenu imena izvršila u svemu u skladu sa Statutom ili drugim odgovarajućim aktom H.p.c.

Saglasno citiranim propisima i konfesionalne zajednice kao i sve verske organizacije, osim onih iz člana 10. Zakona o crkvama i verskim zajednicama, za upis u registar podnose ministarstvu zahtev koji sadrži odluku o osnivanju, statut ili drugi dokument verske organizacije koji sadrži opis organizacione strukture i načina upravljanja, prikaz osnova verskog učenja i podatke o stalnim izvorima prihoda saglasno članu 18. stav 2. navedenog zakona i članu 7. Pravilnika o sadržini i načinu vođenja registra crkava i verskih zajednica. Konfesionalne zajednice, u koje bi P.e.c. mogla spadati ukoliko bi pružila dokaze da je promenu imena izvršila u svemu u skladu sa Statutom ili drugim odgovarajućim aktom H.p.c. ne spadaju u tradicionalne crkve i verske zajednice iz člana 10. Zakona o crkvama i verskim zajednicama zbog čega se na njih u postupku upisa u registar u pogledu dokumenata koje treba dostaviti primenjuje član 18. stav 2. navedenog zakona.

Sud je cenio i navode zahteva kojima se ukazuje da je pobijanom presudom povređeno pravo na pravično suđenje i odredbe Evropske konvencije o ljudskim pravima kojima je regulisana sloboda veroispovesti i zabrana diskriminacije na osnovu veroispovesti, i nalazi da su isti neosnovani i bez značaja za drugačiju ocenu zakonitosti pobijane presude. Ovo stoga jer podnosilac zahteva nije dostavio dokumentaciju propisanu Zakonom o crkvama i verskim zajednicama, što znači da mu nisu postavljena nikakva ograničenja osim onih koja su zakonom propisana. Iz obrazloženja pobijane presude se vidi da je Upravni sud obrazložio svoju odluku i brižljivo i pažljivo razmotrio sve dokaze ceneći ih pojedinačno i zajedno i za svoju odluku dao jasne i određene razloge kojima se rukovodio pri oceni zakonitosti osporenog zaključka i u pogledu činjeničnog stanja i u primeni materijalnog i procesnog prava.

Sa iznetih razloga Vrhovni kasacioni sud nalazi da je pobijana presuda doneta bez povreda pravila postupka i uz pravilnu primenu materijalnog prava zbog čega je na osnovu člana 55. stav 1. Zakona o upravnim sporovima odlučio kao u dispozitivu ove presude.

PRESUĐENO U VRHOVNOM KASACIONOM SUDU

dana 14.12.2012. godine, Uzp 365/2012

Zapisničar,

Predsednik veća - sudija,

Rajka Milijaš,s.r.

Snežana Živković,s.r.